

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin pesien ja munien siirtämistä ja hävittämistä

Hakija

Valio Oy / Sinikka Nukarinen

Asia

Lupahakemus rauhoitetun haarapääskyn pesien hävittämiseksi 5.6.-30.9.2024 elintarviketehtaan lastaustaskuista Haapavedellä, Pohjois-Pohjanmaalla.

Hakemus

Hakija hakee lupaa hävittää kaikki, enintään 10 haarapääskyn (*Hirundo rustica*) pesää Haapavedellä sijaitsevan elintarviketehtaan lastaustaskuista 5.6.-30.9.2024 välisenä aikana kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi.

Pesimään päässeet linnut aiheuttavat kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden vaarantumista likaamalla kiinteistöä sekä tehtaalle saapuvia materiaalityökaluita ja lähteviä tuotetoimituksia lastaustaskuissa. Hakijan valtuuttama, Ympäristöpalvelu Helmin valvontaeläinlääkäri on myös lausunnossaan 15/2024 vahvistanut, että haarapääskyt ja niiden pesintä aiheuttavat tehdasalueella elintarvikehygieenisen riskin ja täten merkittävää kansanterveydellistä vaaraa. Pesintä lisää myös riskiä lintujen sisänpääsulle tehtaan varasto- ja tuotantotiloihin. Erityinen riski tehtaan toiminnalle olisi salmonella löydös pesinnän vuoksi. Pesät houkuttelevat myös tuhohyönteisiä. Pesintää tapahtuu tehtaan lastauslaiturin kahdeksassa taskussa, joissa ei ole havaittu muiden lintujen pesintää tai yritystä tähän.

Hakijan hakemus koskee pesien hävittämistä mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, jotta muninta ja haudonta ei ehtisi alkamaan. Hakija perustelee pesien hävittämistä sillä, että pesiä on mahdotonta yrittää siirtää ilman että ne menisivät rikki. Haarapääskyjen pesintä on hakijan mukaan mahdollista esim. yhdessä kiinteistön peltikatoksista, missä em. vaaraa ei aiheudu.

Olemassa olevat torjuntakeinot eivät ole estäneet lintujen pesintäyrityksiä lastaustaskuissa. Hakija on tehnyt rakenteellisia suojuuksia estämään pesimä/suojapaikkojen löytymistä verkottamalla vaaka- ja pystyrakenteita sekä käyttämällä sileitä materiaaleja seinissä. Suojausten tarkastukselle on luotu ennakkohuoltomenettely, keväällä varmistetaan aina suojausten kunto. Lastaustaskujen verkotusta on parannettu vuosittain, myös tänä keväänä. Suojaustoimenpiteiden asianmukaisuuden varmistamiseksi Anticimex Oy on tehnyt katselmointeja lastaustaskuissa. Pääskyt voivat tästä huolimatta tehdä pesän lähes mihin tahansa. Asialle ei ole muuta tyydyttävää ratkaisua, sillä pesien alle laitettava levytys ulosteiden keräämiseksi ei täysin poista riskiä ulosteiden päätyemisestä materiaalien/tuotteiden/lastauslevyjen päälle.

Hakijalla ei ole aikaisempaa poikkeuslupaa tähän tarkoitukseen.

Määräykset, joita hakemus koskee

Haarapääsky on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu. Lisäksi haarapääsky on vaarantunut. Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty.

Luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen eläinlajien tahallisen häirinnän, erityisesti eläinten lisääntymisaikana.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle hakemuksen mukaisen luvan hävittää 10 haarapääskyn pesää alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa on voimassa 30.6.2024 asti Valio Oy:n elintarviketehtaan lastaustaskuissa Haapavedellä.
- 2 Tällä luvalla saa ensisijaisesti siirtää enintään 10 haarapääskyn pesää sekä näissä mahdollisesti olevia munia turvallisempaan ja soveltuvampaan paikkaan kiinteistöä tai kiinteistön välittömään läheisyyteen. Pesä siirtäessä on varmistuttava siitä, että emot löytävät pesät uudelleen. Mikäli siirtäminen ei ole mahdollista, em. pesä ja siinä mahdollisesti olevat munat saa hävittää.
- 3 Pesä, joissa on poikasia, ei saa siirtää tai hävittää.
- 4 Lintujen sisätiloihin pääsyä estäviä toimenpiteitä ja pesintämahdollisuuksia alueella tehtaan toiminnan kannalta riskittömissä paikoissa on tarpeen kehittää edelleen.
- 5 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 6 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyäessä lupa on esitettävä.
- 7 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
- 8 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 9 Luvan käytöstä tulee raportoida 31.12.2024 mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/3774/2024 varustettuna. Raportissa tulee ilmetä siirrettyjen/hävitettyjen pesien ja näissä mahdollisesti olevien munien lukumäärä sekä milloin ne on siirretty tai hävitetty. Lisäksi tulee raportoida, miten haarapääskyjen pesimäolosuhteita on pyritty kohentamaan esim. peltikatoksessa ja mitä ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä on kehitetty pesintöjen ennaltaehkäisemiseksi lastaustaskuissa.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi.

Haarapääskyt uhkaavat kansanterveyttä ja yleistä turvallisuutta pyrkimällä pesimään elintarviketehtaan lastauslaitureiden taskuissa, jossa haarapääskyjen tuottamaa ulostetta uhkaa levitä kiinteistössä sekä saapuviin ja lähteviin materiaalitoimituksiin. Hakija on aikaisemmin yrittänyt ennaltaehkäistä pesimä- ja suojapaikkojen löytymistä verkottamalla vaaka- ja pystyrakenteita sekä käyttämällä sileitä materiaaleja seinissä, onnistumatta kuitenkin ehkäisemään pesintää.

Ongelman ratkaisemiseksi ei ole muuta tyydyttävää ratkaisua kuin ensisijaisesti siirtää rakenteilla olevat tai jo rakennetut pesät ja niissä mahdollisesti olevat munat soveltuvampaan paikkaan kiinteistöllä tai toissijaisesti hävittää ne lastaussalilaitureiden

taskuista, mikäli siirtäminen ei onnistu. Pesien ja mahdollisten munien siirtäminen ja toissijainen hävittäminen tulee tehdä mahdollisimman pian, jotta pesintä ei ehdi edetä pidemmälle. Tästä syystä lupaa ei ole myönnetty poikasten tappamiseen. Kun pesät siirretään/hävitetään pesinnän alkuvaiheessa, on mahdollista, että ko. haarapääskyt aloittavat pesinnän muualla.

Lupa myönnetään 30.6.2024 asti. Pesien poisto tai siirtäminen on tehtävä mahdollisimman pian ennen poikasaikaa. Hakijan tulee pesien siirtämisen/hävittämisen jälkeen kehittää ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä lastauslaitureiden taskuissa asentamalla esimerkiksi lintupiikkejä pesinnoille soveltuviin kohtiin tai asentamalla lastaustaskuihin oviverhoja. Lisäksi on tarpeen parantaa pesimäolosuhteita peltikatoksessa ja muissa osissa kiinteistöä missä haarapääskyt eivät aiheuta terveysuhkaa, jotta haarapääskyt pesisivät jatkossa näissä paikoissa lastaustaskujen sijaan. Pesimäolosuhteita voi parantaa esimerkiksi kiinnittämällä lautoja peltikatoksen sisäpuolen kattorajaan. Mikäli mahdollista, tämän voisi tehdä ennen pesien siirtämisyrityksiä ja jos siirtäminen onnistuu, tulisi pesiä siirtää peltivaraston kattorajassa olevien lautojen päälle. Haarapääsky on pesäpaikkauskoinen laji ja tämä voisi ratkaista lastaustaskuissa koettua ongelmaa pidemmäksi aikaa tai jopa pysyvästi. Pääskyille sopivien pesäpaikkarakenteiden luominen tehtaan ulkopuolelle tehtaan toiminnan kannalta sopiviin paikkoihin voi osaltaan vähentää pesinnoista aiheutuvia mahdollisia haittoja ja samalla edistää lajin suojelua.

Edellä mainitut toimenpiteet eivät vaikeuta haarapääskyn suotuisan suojelutason säilyttämistä tai saavuttamista, sillä siirrettävien/hävittävien pesien määrä on kokonaisuudessaan pieni ja määrä on rajoitettu.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (1215/2023) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vaille olevana. Luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman, sillä haarapääskyt rakentavat parhaillaan pesiä hakemusalueella. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida kansanterveydellisen ja yleisen turvallisuuden uhan vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Robin Ramstedt ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Oulun poliisilaitos kirjaamo.oulu@poliisi.fi

Haapaveden kaupunki haapaveden.kaupunki@haapavesi.fi

Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys pply@pply.fi

SLL Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri pohjois-pohjanmaa@sll.fi

Kuusamon Lintukerho ry martiskainenjarmo@gmail.com

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/3774/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument
VARELY/3774/2024 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Aalto Tapio 18.06.2024 14:35

Esittelijä Ramstedt Robin 18.06.2024 08:59

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näydetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näydetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

Käyntiosoite: Torikatu 34-40, 90100 Oulu

Puhelin: 029 56 42800

Telefax: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuiimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.